

Zespół Szkół nr 5 w Jarocinie
Szkoła Podstawowa nr 5
Z Oddziałami Integracyjnymi
im. I Pułku Lotnictwa Myśliwskiego "Warszawa"
ul. Waryńskiego 11, 63-200 Jarocin
Tel. (062) 747 20 06
Nip 617 20 60 899 R; 000693687

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**Szkoła Podstawowa Nr 5
z Oddziałami Integracyjnymi
w Jarocinie**

Rok szkolny 2016/2017

Wstęp

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców powinni realizować następujące cele pracy wychowawczej:

- Kształtowanie u uczniów takich postaw, zachowań i nawyków związanych życiem w rodzinie, grupie rówieśniczej i społeczeństwie, które wynikają ze świadomie przyjętego systemu wartości i sprzyjają podejmowaniu odpowiednich decyzji.
- Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszelkie sfery swojej osobowości.

Rozdział I

Zadania wychowawcze ustanowione w celu ich realizowania, przestrzegania i poszanowania przez wszystkich członków społeczności szkoły:

1. Wspomaganie ucznia (w każdej działalności edukacyjnej) w rozwoju osobowym we wszystkich wymiarach, a zwłaszcza intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym.
2. Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
3. Uczenie dzieci rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyboru i hierarchizacji tych wartości.
4. Kształtowanie u dzieci postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
5. Uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego oraz przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
6. Wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania – kierunek działalności wychowawczej jest zgodny z wolą rodziców.

Rozdział II

Opis różnorodnych sytuacji wychowawczych, w których uczniowie wykonują zadania o charakterze wychowawczym, poddawani są „próbom”, dokonują różnych wyborów – rozwijając osobowość i kształtując system wartości ustalony w rozdziale I programu.

Cele ogólne:

- Postrzeganie siebie i rozumienie swoich uczuć.
- Uczestnictwo w grupie.
- Rozwiązywanie problemów.
- Dbanie o zdrowie.

Proponowana tematyka zajęć:

1) Budowanie empatii:

- Budowanie zaufania i samoświadomości,
- Wzmocnienie poczucia własnej wartości.

2) Praca w grupie:

- Ustanowienie reguł grupowych.
- Ustalenie celów grupowych.
- Ustalenie celów indywidualnych.
- Obserwacja ról w grupie.
- Grupowe podejmowanie decyzji.
- Zapobieganie niewłaściwym zachowaniom w grupie i ich eliminowanie.

3) Poczucie własnej wartości:

- Rozwijanie świadomości własnych zalet i wad.
- Wymienianie się pozytywnymi odczuciami z innymi.
- Umiejętność publicznego wypowiedzania uznanych przez siebie wartości.

4) Podejmowanie decyzji:

- Rozwijanie tolerancji wobec cudzej odmienności, ale nie wobec zła.
- Rozważanie decyzji alternatywnych i ich skutków.
- Zastosowanie modelu podejmowania decyzji w prawdziwej sytuacji.

5) Jak porozumieć się z innymi?

- Rozwijanie umiejętności aktywnego słuchania.

- Uświadomienie znaczenia środków poglądowych w porozumiewaniu się.
- Zapoznanie się z różnicami między komunikacją jednokierunkową i dwukierunkową.
- Eliminowanie barier komunikacyjnych.

6) Co to znaczy być asertywnym?

- Poznanie własnego poziomu swobody w różnych sytuacjach.
- Uczenie się rozpoznawania reakcji agresywnych, uległych i asertywnych.
- Określanie swoich praw.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z odtrąceniem.

7) Jak radzić sobie ze stresem?

- Poznanie źródeł stresu.
- Poznanie technik zmniejszających stres.
- Poznanie stylów myślenia pozytywnego i negatywnego.
- Racjonalne gospodarowanie czasem wolnym (turystyka, sport... - sposobami zapobiegania sytuacjom stresowym).

8) Jak walczyć z hałasem ?

- Poznanie negatywnych skutków przebywania w hałasie.
- Umiejętność rozróżniania hałasu nieuniknionego od tego, którego możemy zniwelować.
- Eliminowanie sytuacji hałasogennych.

Tematyka cykli problemowych wymienionych w rozdziale II i III Programu Wychowawczego Szkoły będzie realizowana z zastosowaniem następujących form i metod pracy:

1. Metody pracy:

- Gry i zabawy,
- Dyskusje na forum grupy,
- Scenki rodzajowe,
- Twórczość plastyczna i artystyczna dzieci,
- Gry dramatyczne,
- Trening umiejętności,
- Projektowanie dokumentów,
- Wycieczki tematyczne, turystyczno-krajoznawcze,
- Wyjazdy śródroczne.

2. Formy pracy:

- Praca w zespołach programowych,
- Praca w grupach,
- Praca indywidualna.

Rozdział III

Program działań przeciwstawiający się złu, agresji, zagrożeniom, patologii i uzależnieniom.

W związku z tym, że agresja i przemoc są specyficznymi formami komunikacji uczniów, bardzo ważnym jest zdefiniowanie pozytywnych celów zmierzających do ukształtowania i rozwoju prospołecznych zachowań uczniów.

Cele ogólne:

1. Profilaktyka uzależnień.

1.1 Cele:

- a) Dostarczenie podstawowych wiadomości o szkodliwości alkoholu i innych substancjach odurzających.
- b) Ujawnienie mitów na temat alkoholu, narkotyków, dopalaczy, e-papierosów.
- c) Rozpoznanie powodów, dla których ludzie piją, palą, używają narkotyków i dopalaczy.
- d) Dostarczanie wiadomości o tworzeniu się uzależnienia.
- e) Destrukcyjny wpływ używek na rodzinę.
- f) Poznawanie wpływu środków uzależniających na różne sfery życia.
- g) Uczenie się podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, nikotyną i innymi substancjami, takimi jak narkotyki i dopalacze.
- h) Uczenie się umiejętności obrony przed naciskiem otoczenia.
- i) Dostarczanie wiadomości o pozytywnych wymiarach zdrowego trybu życia.
- j) Dostarczanie wiadomości o prawnych skutkach negatywnych zachowań uczniów.

2. Zadania w odniesieniu do szkoły.

2.1 Praktyczne rozwiązania środowiskowe:

- a) Dbłość o higienę, porządek, estetykę szkoły i terenu wokół niej w celu podniesienia atrakcyjności czasu spędzanego podczas przerw, przed i po zajęciach szkolnych.

b) Angażowanie uczniów w wystrój sal i korytarzy.

3.1 Organizacja wewnętrzna:

a) Poszerzenie ofert imprez, które odnosiłyby się do następujących działań:

- Wycieczki;
- Święta i uroczystości szkolne;
- Przedstawienia teatralne;
- Zawody, projekty i wystawy;
- Występy wokalne uczniów ;
- Imprezy sportowe wewnętrzne, środowiskowe.

b) Dodatkowe propozycje spędzania czasu po południu lub przed rozpoczęciem zajęć:

- Uczestnictwo w kółkach zainteresowań.
- Stworzenie możliwości rozładowania stresu poprzez np. uprawianie sportu.
- Zajęcia w świetlicy szkolnej.
- Zajęcia w bibliotece szkolnej
- Zajęcia socjoterapeutyczne.

c) Celowe środki zaradcze na terenie szkoły ze szczególnym zaakcentowaniem aspektów wychowawczo – dydaktycznych:

- Pogadanki wychowawcze: zagadnienie przemocy oraz jej zapobieganie w naszej szkole (analiza wyników badań, konsekwencje stosowania przemocy).
- Nadzór podczas przerw i posiłków.
- Dydaktyczno-wychowawcze opracowanie tematu przemocy: podniesienie kompetencji zapobiegania konfliktom również poprzez zastosowanie określonych materiałów i środków pomocy (muzyka, filmy wideo, malarstwo, grafika i inne).
- Monitorowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów poprzez przeprowadzanie ankiet oraz analizowanie wniosków na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

d) Szukanie pomocy poprzez:

- Branie udziału w proponowanych konferencjach doształcających,
- Tworzenie grup samopomocy z innymi nauczycielami.
- Literaturę fachową.

1.3. Współpraca szkoły z najbliższym środowiskiem oraz instytucjami: Policja, Sąd Rodzinny, PPP, MGOPS, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, kluby sportowe.

a) Powołanie różnych grup roboczych klasowych i szkolnych.

b) Przekazywanie uczniom różnych doświadczeń i pozytywnych wzorców.

1.4 Przeciwdziałanie zagrożeniom poprzez stworzenie atmosfery bezpieczeństwa podczas przerw na terenie szkoły:

- Nauczyciel opuszcza klasę przed przerwą jako ostatni i jako pierwszy wchodzi do niej po przerwie.
- Odpowiednia ilość nauczycieli pełni nadzór w czasie przerw i angażuje uczniów z klasy dyżurującej do pomocy.
- W sytuacjach niewłaściwego zachowania ucznia na terenie szkoły nauczyciel natychmiast interweniuje.

2. Środki zaradcze stosowane w ramach klasy.

2.1. Organizacja wewnątrzklasowa:

a) Zasady organizacyjne:

- Zasady klasowe eliminujące przemoc : wyjaśnianie negatywnych zachowań, stosowanie pochwał i kar, zawieranie kontraktów.
- Regularne pogadanki klasowe (egzekwowanie reguł i ich przestrzeganie).
- Szczególne zadania dla dzieci sprawiających trudności wychowawcze.

b) Zasady wzajemnych relacji:

- Pomoc w nauce.
- Wspólne przedsięwzięcia klasowe (zabawy ,wycieczki).

c) Nauka tolerancji (wspólne wyszukiwanie w życiu codziennym pozytywnych doświadczeń związanych z tolerancyjnymi zachowaniami).

2.2 Otwarcie się klasy na środowisko szkolne i pozaszkolne:

- a) Współpraca między klasową radą rodziców i gronem pedagogicznym;
- b) Wizyty nauczycieli w domu rodzinnym w razie potrzeby (należy to zakomunikować na początku roku szkolnego wszystkim uczniom i rodzicom).
- c) „kontrakty”: szkoła i rodzice zawierają wspólnie „umowę” dotyczącą nauki i zachowania.

Rozdział IV

Stałe uroczystości różnego typu o charakterze wychowawczym i kulturalnym (kalendarz imprez).

Rozpoczęcie roku szkolnego
Sprzątanie świata
Dzień Chłopca
Dzień Edukacji Narodowej
Ślubowanie Klas Pierwszych
Święto Niepodległości
„Andrzejki”
Spotkania mikołajowe
Wigilia dla samotnych
Wigilie klasowe
Zabawy noworoczne klas
Dzień Babci i Dziadka
Walentynki
Pasowanie na Czytelnika
Dzień Kobiet
Powitanie wiosny
Drzwi Otwarte Szkoły
Dzień Samorządności
Warsztaty SU
Apel upamiętniający rocznicę śmierci Jana Pawła II
Święto Konstytucji 3-go Maja
Dzień Matki
Dzień Sportu Dzień Dziecka

Festyn rodzinny
Memoriał im. Macieja Udzika
Pożegnanie klas VI
Zakończenie roku szkolnego

Rozdział V

Szkolny system zajęć pozalekcyjnych:

Cele:

- Rozwijanie talentów i zainteresowań,
- Zagospodarowanie wolnego czasu i dostarczanie miłej, kulturalnej rozrywki
- Kształtowanie postaw i umiejętności społecznych i organizacyjnych,
- Współpraca szkoły z samorządem uczniowskim.

Rodzaje zajęć pozalekcyjnych:

a) koła zainteresowań:

- kółko literackie
- kółko przyrodnicze
- kółko teatralne
- kółko plastyczne
- kółko ekologiczne
- kółko matematyczne
- kółka sportowe
- kółko polonistyczne
- kółko kulturalne
- kółko komputerowe
- kółko językowe
- kółko historyczne
- kółko rowerowe

Rozdział VI

Współdziałanie wychowawców i rodziców.

Cele:

- Usprawnienie pracy wychowawczej w zakresie rozwijania przekonań, zainteresowań, postaw;
- Lepsze poznanie uczniów przez wychowawcę;
- Włączenie rodziców w pracę na rzecz klasy i szkoły;
- Wskazywanie rodzicom skutecznych form oddziaływań wychowawczych;
- Zapoznanie nauczycieli z trudną sytuacją domową i rodzinną ucznia (w razie potrzeby).

Zasady współpracy z rodzicami:

- a) Zasada pozytywnej motywacji.
- b) Zasada partnerstwa.
- c) Zasada jedności oddziaływań.
- d) Zasada aktywnej i systematycznej współpracy.

Współdziałanie rodziców i wychowawcy sprowadzać się będzie do:

- a) Spotkań klasowych (zebrań rodziców, wywiadówek);
- b) Spotkań indywidualnych (konsultacji ogólnoszkolnych, rozmów indywidualnych z nauczycielami po wcześniejszym uzgodnieniu);
- c) Konkretnych zadań wykonywanych na rzecz klasy.

I. Obowiązki wychowawcy:

1. Jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowawczy powierzonych mu wychowanków.
2. Jest zobowiązany do rozpoznania sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowania uczących nauczycieli o trudnych przypadkach w tym zakresie.
3. Podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej.
4. Na bieżąco obserwuje i kontroluje postęp wychowawczy, dydaktyczny oraz absencje na zajęciach lekcyjnych, w razie niepokojących sytuacji nawiązuje bezpośredni kontakt z rodzicami.
5. Na początku roku szkolnego przedstawia uczniom Statut Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania.
6. Ma obowiązek corocznego zapoznania rodziców podczas pierwszego spotkania o obowiązujących w szkole przepisach i wymogach (statut, kryteria oceniania, promowania, wymagania na poszczególne oceny).
7. Ma obowiązek corocznego zapoznania rodziców z proponowanymi lub przydzielonymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz dopilnowania uczestnictwa w tych zajęciach, a w razie częstych absencji- informowania o tym rodziców.
8. Prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację klasową.
9. Prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację PPP.
10. Prowadzi lekcje wychowawcze wg przygotowanego przez siebie planu.
11. Wraz z uczniami swojej klasy dba o estetykę, czystość i wygląd sali lekcyjnej, którą się opiekuje.

Rozdział VII

Opis systemu motywacyjnego w zachowaniu.

1. Nagrody

Spółeczność szkolna za wybitne osiągnięcia, rzetelną naukę, wzorową postawę i pracę na rzecz klasy i szkoły nagradza ucznia poprzez:

- a) Pochwałę wobec klasy udzieloną przez nauczyciela, wychowawcę klasy, dyrektora szkoły;
- b) Pochwałę dyrektora szkoły udzieloną wobec przedstawicieli uczniów poszczególnych klas, wobec uczniów całej szkoły (np. na apelu);
- c) Nagrodę od Rady Pedagogicznej w formie książki, dyplomu, listu pochwalnego;
- d) Nagrodę „Wystrzałowego ucznia”, który, mimo trudności, w roku szkolnym dokonał największego postępu w nauce.
- e) Stypendium motywacyjne za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe.

Medal szkoły otrzymują uczniowie z klasy VI za całokształt osiągnięć w nauce, zachowaniu i pracy społecznej przyznawany uchwałą Rady Pedagogicznej wg ustalonego regulaminu .

2. Kary

Spółeczność szkolna karze ucznia za nieprzestrzeganie regulaminu szkoły:

- a) Upomnienie lub nagana wychowawcy wobec klasy;
- b) Praca ucznia na rzecz klasy, szkoły;
- c) Upomnienie lub nagana dyrektora z jednoczesnym powiadomieniem rodziców o nagannym zachowaniu ucznia;
- d) Zawieszenie prawa ucznia do udziału w zajęciach kulturalnych (dyskoteka, kino, wycieczka itp.);
- e) Przeniesienie ucznia do równoległego oddziału bądź klasy tej szkoły;
- f) Przeniesienie ucznia do innej szkoły za zgodą kuratora oświaty.

W sytuacjach wyjątkowych (np. w przypadku zbiorowych wagarów, ucieczek z pojedynczych godzin lekcyjnych, celowego i systematycznego opuszczania godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia rodziców, bójek na terenie szkoły i innych nieprzewidzianych w Statucie Szkoły sytuacjach) o rodzaju postępowania wobec uczniów decydować będzie zwołany przez dyrektora szkoły lub jego zastępcę zespół nauczycieli.

Od każdej wymierzonej kary uczeń może się odwołać za pośrednictwem Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy lub rodziców do dyrektora szkoły w terminie trzech dni. Dyrektor szkoły po ponownej wnikliwej analizie sprawy i ponownej konsultacji z zespołem nauczycieli podejmuje decyzje podtrzymującą lub zmieniającą poprzednie postanowienie. Od tej ostatecznej służy uczniom i jego rodzicom odwołanie w terminie 14 dni do Kuratora Oświaty w Poznaniu.

Program ten stanowi próbę sformalizowanego zapisu pracy wychowawczej szkoły i będzie w trakcie realizacji ulegał stałej ewaluacji.

Anna M. Mendy
Zocenyba
Ewa Statucy
Mataryna Oborska

Agnieszka Rypień
RADA RODZICÓW
Przy Zespole Szkół nr 5
w Jarocinie

DYREKTOR
[Signature]
mgr Marek Durczak